

Krasnystaw, dnia 08 lipca 2021r.

OR-0201/1/2021

Pan

Andrzej Leńczuk

Starosta Krasnostawski

W odpowiedzi na zapytania radnego Pana Janusz Szpaka, zgłoszone podczas sesji Rady Powiatu w Krasnymstawie w dniu 29 czerwca 2021r. poniżej przedstawiam odpowiedzi na nie.

1. Co jest przyczyną tak dużego bezrobocia?

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat liczba osób bezrobotnych przedstawiała się następująco:

Lata	Bezrobotni ogółem	Stopa bezrobocia
2010	4227	13,4%
2011	4771	15,8%
2012	4907	16,3%
2013	5037	17,0%
2014	4506	15,5%
2015	4396	15,1%
2016	3954	13,7%
2017	3648	12,7%
2018	3299	11,6%
2019	3120	10,9%
2020	3286	11,6%
30 czerwiec 2021	3145	11,2%

Z powyższego zestawienia wynika, że poziom bezrobocia to wynik zdarzeń, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych tj.: likwidacja zakładów pracy, mała ilość ofert pracy, brak wymiernych działań w kwestii pozyskania inwestorów strategicznych poprzez samorządy, wejście na rynek pracy osób z tzw. wyżu demograficznego itp.

Na tle danych wojewódzkich dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia powiat krasnostawski nie wypada zbyt korzystnie. Bezrobocie od wielu lat przekracza średnią wojewódzką o ok. 3 - 3,5 punktów procentowych. Jest ono wyższe aniżeli w niektórych powiatach np. lubelskim, łukowskim czy biłgorajskim, lecz nieco niższe aniżeli w powiatach hrubieszowskim, chełmskim i włodawskim, gdzie od lat utrzymuje się ono na bardzo wysokim poziomie – ok. 16%, zresztą najwyższym w województwie lubelskim. Struktura bezrobotnych jest niekorzystna z perspektywy możliwości ich aktywizacji. Znaczącą część populacji bezrobotnych – 65% stanowią osoby długotrwale pozostające bez pracy, dodatkowo często z niskimi kwalifikacjami zawodowymi. 1/3 stanowią bezrobotni w wieku 40+, niezbyt skłonni do szukania pracy poza powiatem, a także do reorientacji zawodowej.

Długotrwałe bezrobocie skutkuje rozluźnieniem moralnym (alkohol, lenistwo), ale i dezorganizuje porządek życia. Wygasza aspiracje życiowe, skupiając uwagę na krótkotrwałych strategiach życiowych (oby do piątku, oby do renty, oby do zasiłku). Pojawia się tu również brak umiejętności gospodarowania czasem, w tym – czasem wolnym. Skutkuje więc utratą umiejętności przeorganizowania swego życia w celu podjęcia pracy. Przykładowo - nagle prozaiczny dojazd do ewentualnej pracy urasta do rangi kolosalnego kłopotu.

Podwyższona w stosunku do średniej wojewódzkiej stopa bezrobocia w powiecie krasnostawskim zdaje się być za to po części rezultatem zjawiska „pracy na czarno”. Skala pracy „na czarno” w opinii pracowników PUP, jak i przedsiębiorców, jest z kolei pochodną specyficznej struktury gospodarki powiatu, z dużą reprezentacją firm przetwórstwa rolno-spożywczego oraz firm budowlanych, gdzie skłonność do nielegalnego zatrudniania jest wyższa.

Istotnym czynnikiem dużego bezrobocia jest niechęć podejmowania zatrudnienia. W opinii wielu osób bezrobotnych w ich okolicy brakuje dobrej pracy. Ta jest definiowana dość typowo jako praca dobrze płatna, blisko miejsca zamieszkania lub z dogodnym dojazdem, w mniejszym zaś stopniu - jako praca zgodna z ich kwalifikacjami. W sytuacji braku ofert dobrze płatnej pracy kalkulacja zysków i strat związanych z podejmowaniem słabo płatnego zatrudnienia wypada na niekorzyść pracy i na korzyść bycia w dalszym ciągu bezrobotnym.

W szczególności dotyczy to od pewnego czasu sytuacji ludzi młodych (posiadających wiele dzieci), kiedy to system zabezpieczeń socjalnych spowodował, że pracy nie szuka się desperacko, gdyż można bez niej stosunkowo godnie żyć. Na niekorzyść faktu pracowania przemawiają: utrata korzyści socjalnych (utrata praw do zasiłków, zapomóg, 500+ na dziecko), bezsens pracy w sytuacji, gdy otrzymuje się za nią nieadekwatne do wysiłku wynagrodzenie – porównywalne do benefitów socjalnych, straty wychowawcze i opiekuńcze. Niestety, ale też pewne cechy współczesnego środowiska wychowawczego deformują stosunek młodych ludzi do pracy, wycofując ją jako wartość na dalszy plan, wobec na przykład - wygodnego życia pod opieką rodziców.

Problem z odpowiednią pracą mają młodzi ludzie z wyższym wykształceniem, zdobytym na dobrych uczelniach, na prestiżowych kierunkach. Najczęściej to ta grupa młodych decyduje się na emigrację zarobkową za granicą Polski lub też migruje do dużych ośrodków miejskich. Wśród tej grupy bezrobotnych rzadko zdarzają się jednak osoby długotrwale bezrobotne. Bezrobocie w tej grupie ma charakter przejściowym.

Oczywiście wymienione powyżej zjawiska nie dotyczą całej populacji zarejestrowanych bezrobotnych, jednak znacząco wpływają na jej wielkość jak i jakość.

Na przestrzeni ostatnich lat w powiecie wzrastała liczba ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej co skutkowało podjęciami pracy: w 2016r. – 2078 osób, w 2017r. – 2216, w 2018r. – 2350 oraz w 2019r. – 2145 osób. Niestety, ale w roku 2020 ze względu na pandemię liczba ta wyniosła niewiele ponad 1,6 tys. osób. Obecnie ofert pracy przybywa, w efekcie czego notuje się spadek liczby osób bezrobotnych, jednak to najbliższe miesiące pokażą na ile jest to trwała tendencja.

2. Co z zakładami pracy? dwa duże zakłady pracy upadły na przestrzeni ostatniego okresu czasu w naszym Krasnymstawie.

Z większych zakładów pracy na terenie powiatu krasnostawskiego w latach 2018 – 2021 dwa zakończyły swoją działalność z powodu upadłości. Były to Fermentownia Tytoniu Krasnystraw FTK Sp. z o.o. – luty 2018r. i Zakład Przemysłu Odzieżowego CORA-TEX Spółka Akcyjna w Krasnymstawie – sierpień 2020r. W wyniku zwolnień pracę

straciło w przypadku Fermentowni ponad 80 osób i Cora-Texu ponad 180 osób, z których 71 zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Cora-Tex był spółką, w której Skarb Państwa miał 100% udziałów. W związku z pogarszającą się od kilku lat sytuacją ekonomiczną spółki rada nadzorcza sygnalizowała Ministerstwu Obrony Narodowej konieczność podjęcia niezbędnych decyzji właścicielskich. Były plany na współpracę spółki lub włączenie jej do Polskiej Grupy Zbrojeniowej. W lipcu 2019 roku Ministerstwo ostatecznie przekazało nadzór nad firmą Agencji Rozwoju Przemysłu. Dnia 11 maja 2020r. zarząd spółki złożył wniosek o ogłoszenie upadłości spółki. Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wydał 18 czerwca postanowienie o ogłoszeniu upadłości zakładu. Obecnie syndyk masy upadłościowej prowadzi wyprzedaż majątku spółki.

DYREKTOR
Janusz Rzepka